

فصلنامه فرهنگ و زبان و ادب فارسی

شماره ۴۸-۴۷، زمستان ۱۳۸۸ - بهار ۱۳۸۹ هـ ش

ویژه‌نامه کشمیر و میر سید علی همدانی

تهیه و انتشار قند پارسی کوشی است
به‌قصد ارائه آرای استادان و
پژوهشگران هند و ایران و دیگر
پارسی‌زبانان در معرفی و نقد آثار
نگاشته شده به‌زبان فاخر فارسی از
گذشته تاکنون و شرح احوال ادیبان و
فرهیختگان و دیگر پدیدآورندگان
این آثار، به‌ویژه در هند.

آراء و نظریات مندرج در مقاله‌ها ضرورتاً بیانگر رأی و نظر رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران نیست.

شورای نویسندگان در ویرایش مقالات آزاد است.

همه حقوق این فصلنامه محفوظ است و نقل و اقتباس مطالب آن با ذکر مأخذ آزاد است.

مرکز تحقیقات فارسی

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

دهلی‌نو

فصلنامه فرهنگ و زبان و ادب فارسی
شماره ۴۸-۴۷، زمستان ۱۳۸۸ - بهار ۱۳۸۹ هـ ش
ویژه‌نامه کشمیر و میر سید علی همدانی

صاحب امتیاز

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - دهلی نو
مدیر مسئول: کریم نجفی برزگر
سر دبیر و ویراستار: علی رضا قزوه

مشاوران علمی این شماره

سید امیر حسن عابدی، شریف حسین قاسمی، مهدی خواجه‌پیری و بهروز ایمانی

خوشنویسی عنوان: کاوه اخوین

طراحی جلد: مجید احمدی و عایشه فوزیه
حروفچینی و صفحه‌آرایی: عبدالرحمن قریشی و علی رضا
چاپ و صحافی: الفآرت، نوئیدا، یو.پی.

نشانی: شماره ۱۸، تیلک مارگ، دهلی نو ۱۱۰۰۰۱

خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران

تلفن: ۴-۲۳۳۸۳۲۳۲، دورنگار: ۲۳۳۸۷۵۴۷

newdelhi@icro.ir

<http://fa.newdelhi.icro.ir>

فهرست مطالب

۸	کریم نجفی برزگر	سخن اول
۱۱	علی‌رضا قزوه	و اما کشمیر...
مقالات		
۱۳	سید امیر حسن عابدی	فانی کشمیری
۳۵	رضا مصطفوی سبزواری	سهم سید علی همدانی در انتقال فرهنگ ایران و اسلام به شبه قاره هند و پاکستان و ستم ستیزیهای او
۴۴	صابر آفاقی	صوفیان کشمیر و نقش آنان در نشر فرهنگ و ادب فارسی
۸۴	محمد زبیر قریشی	حیدر گجراتی ثم کشمیری
۹۰	شریف حسین قاسمی	دریچه‌ای به کشمیر در سده چهارم هجری
۹۸	کریم نجفی برزگر	نگاهی به نسخه خطی تذکره زعفران‌زار کشمیر
۱۱۴	چندر شیکهر	حدیث کشمیر در نسخه خطی «مجمع‌الافکار»
۱۵۷	علی رضا قزوه	معنای فراموش شده «کشمیر»
۱۸۳	محمد صدیق نیازمند	نگاهی به آثار فارسی پیرامون سیر و سلوک ریشیان کشمیر
۱۹۰	محمد صدیق نیازمند	هنر خوشنویسی و خطاطان معروف کشمیر در دوره مغولان گورکانی هند
۲۰۷	ترجمه و تلخیص: فرحت‌آمیز	بابا طالب اصفهانی: شاعر ایرانی در کشمیر
۲۱۴	سید احسن الطفر	بیدل و کشمیر
۲۱۹	سید محمد یونس جعفری	کشمیر در منظومه‌های عهد شاهجهانی
۲۳۴	روانشاد استاد عطا کریم برق، ترجمه: سید غلام نبی احمد	ادبیات فارسی در قرن هجدهم میلادی در کشمیر

۲۴۳	سید انوار احمد	در احوالات بعضی شعراى ایرانی مقیم کشمیر
۲۶۱	ضمیره غفاراوا	پیوند تاریخی و فرهنگی تاجیکان با کشمیر
۲۷۷	حمید رضا قلیچ‌خانی	محمد حسین کشمیری
۲۹۳	ذاکره شریف قاسمی	دو شاعر کشمیری در دوره شاهجهان
۳۰۲	عمر کمال‌الدین کاکوروی	نگاهی به احوال و آثار صرفی کشمیری
۳۱۷	فرزانه اعظم لطفی	رد پای صوفی سیاح «عارف امیرکبیر» در کشمیر
۳۲۹	محمد عابد حسین	صرفی کشمیری و شعر و ادب فارسی
۳۵۷	شمیم‌الحق صدیقی	ذکر کشمیر در ادب فارسی
۳۶۷	مسرت پروین	زبان فارسی در عهد شهیریان، چکان و مغولان در کشمیر
۳۸۵	سید محمد اسد علی خورشید	قدسی مشهدی و نزهتگاه کشمیر
۴۰۵	سیده خورشید فاطمه حسینی	صور خیال و زیبایی‌های کشمیر در شعر طالب آملی
۴۱۴	واصف احمد	نگاهی گذرا به تاریخ‌نویسی فارسی محلی راجع به کشمیر
۴۲۷	نسرین توکلی	جایگاه میر سید علی همدانی در کشمیر
۴۳۸	غلام رسول جان	احوال و آثار ملا محمد علی کشمیری مؤلف «تحفة الاحباب»
۴۵۷	سید انور حسن زاهدی	سهم غنی کشمیری در شعر و سخن فارسی
۴۶۶	ملک سلیم جاوید	کشمیر، میهن فانی کشمیری
۴۷۹	شهناز پروین	کشمیر از دیدگاه اقبال
۴۹۱	محمد نظیر احمد خان	بررسی اجمالی احوال و اشعار غنی کشمیری
۵۰۰	هومن یوسفدهی	محمد علی خان متین کشمیری
۵۱۱	جهانگیر اقبال تانتری	ملا ساطع شاعر برجسته کشمیر
۵۳۳	محمد عرفان	کشمیر و ادبیات فارسی
۵۵۳	سعیده امان	عبدالوهاب شایق کشمیری
۵۶۱	علی رضا خان	ظفر خان احسن، حاکم کشمیر و شاعر پارسی‌گوی
۵۶۹	شهناز آرا بیگم	کشمیر و شعراى فارسی‌گوی

معرفی نسخه‌های خطی درباره کشمیر		
۵۷۵	محمد محسن	معرفی یک نسخه پُرازش دیوان محمد اسلم سالم کشمیری خزانه کتابخانه رضا رامپور
۵۸۷	علیم اشرف خان	تاریخ حسن، مأخذ مهم ادبیات فارسی کشمیر
۶۰۴	محمد امین «عامر»	معرفی نسخه خطی گوهرنامه عالم
۶۱۹	رضوان الله آروی	آشنایی با نسخه خطی مثنوی «ریشی‌نامه»
۶۳۳	کلیم اصغر	شاعران کشمیر در دفتر دوّم سفینه خوشگو
۶۵۲	عزیز بانو	معرفی دو نسخه خطی از تاریخ‌های کشمیر محفوظ در کتابخانه موزه سالار جنگ، حیدرآباد
۶۶۵	عبدالرحمن قریشی	کشمیر از دیدگاه شاهجهان‌نامه جلالای طباطبایی
۶۸۶	اشتیاق احمد	معرفی کتاب «تذکره شعرای پارسی زبان کشمیر» یا «ایران صغیر»
۶۹۱	سید نقی عباس «کیفی»	نگاهی به «ذخیره الملوک تألیف میر سید علی همدانی
با عالمان کشمیر		
۶۹۶		آشنایی با عالم بزرگوار سید عبدالکریم کشمیری ^(ه)
۷۰۳		آشنایی با آیت الله سید مرتضی کشمیری
۷۰۹	عابد گلزار	شاه فریدالدین بغدادی: بانی اسلام در کشمیر
۷۱۳	آشنایی با برخی مقالات تحقیقی فرهنگی درباره کشمیر در مجلات ایرانی و فارسی زبان	
کشمیر در شعر شاعران ایران و هند		
۷۱۸	علامه محمد شبلی نعمانی	قصیده کشمیریه
۷۲۵	محمد ولی الحق انصاری	در صفت کشمیر
۷۲۷	فریدون مشیری	صبور سبز من! ایران کوچک! خانهات آباد
۷۲۹	علی رضا قزوه	سحرگاه بهشت است سپیده دم این خاک
۷۳۱	معرفی برخی از کتابهای چاپ شده با موضوع کشمیر	